

**Jaarverslag 2016
raad van toezicht
OPTIMUS
primair onderwijs**

Inhoudsopgave

1 De raad van toezicht

- 1.1 Algemeen referentiekader voor de rvt
- 1.2 Samenstelling van de rvt in 2016
- 1.3 Commissies van de rvt in 2016
- 1.4 Ambtelijk secretariaat van de rvt

2 Samenvatting van de bevindingen van de uitoefening van het toezicht en zelfevaluatie

- 2.1 Statutair
- 2.2 "Goed intern toezicht"
- 2.3 Eenheid van visie bij de uitoefening van het toezicht
- 2.4 Zelfevaluatie 2016

3 Feiten

- 3.1 De vergaderingen van de rvt
- 3.2 Vergaderingen van de commissies van de rvt
- 3.3 Besluitvorming / goedkeuring
- 3.4 Jaarlijkse zelfevaluatie
- 3.5 (Neven)functies van leden van de rvt
- 3.6 Het rooster van aftreden
- 3.7 Initiatieven gebaseerd op de regeling voor misstanden / de klokkenluidersregeling

4 Bijlagen

- 4.1 Jaarverslag van de commissie werkgeversrol
- 4.2 Jaarverslag van de commissie onderwijs en identiteit
- 4.3 Jaarverslag van de auditcommissie

1 De raad van toezicht, een beschrijving

Artikel 13 van de statuten beschrijft integraal de "taken en bevoegdheden" van de rvt. In onderstaande deelparagraaf worden deze taken en bevoegdheden in minder ambtelijke taal uiteengezet.

1.1. Algemeen referentiekader voor de rvt

De rvt is een onafhankelijk orgaan, dat namens de samenleving, toeziet op:

- Het vervullen van de maatschappelijke functie van de onderwijsorganisatie OPTIMUS, te weten: het realiseren van de, wettelijk vastgelegde en de maatschappelijk verlangde, doelen van het primair onderwijs:
  - De beleidsvorming door het cvb en de effectiviteit van het bestuurlijk handelen m.b.t.:
    - De realisatie van het doel van OPTIMUS: leerresultaten, opvoedings- en vormingsresultaten;
    - De vormgeving van de identiteit.
- De verankering van de onderwijsorganisatie: de samenwerking met ouders en andere belanghebbenden/stakeholders in het perspectief van de gezamenlijke bijdrage aan de maatschappelijke ontwikkelingen en daardoor mede de oplossing van maatschappelijke problemen;
- De duurzame vormgeving van een bedrijfsvoering welke noodzakelijk is om de doelen te kunnen realiseren, bijvoorbeeld het personeelsbeleid, het financieel beleid, de medezeggenschap, en
  - Het voldoen aan eisen van financiële efficiëntie en verslaggeving
  - De interne controle en risicobeheersing
  - Het naleven van wet- en regelgeving
  - De integriteit van de organisatie.
- De code "goed bestuur in het primair onderwijs" wordt gehanteerd. Afwijkingen daarop hebben niet plaatsgevonden.

De rvt heeft naast deze **toezichttaken (het controlerend toezicht)** ook andere taken, te weten:

- **goedkeuringstaken:** het koersplan en de kadernota financiën en het uit het koersplan voortvloeiende beleidsplan en de (jaar)begroting en de jaarstukken van de stichting;
- **werkgeverstaken:** het benoemen, schorsen en ontslaan van het bestuur evenals het optreden als werkgever van het bestuur en
- **regeltaken:** het zorgdragen voor de regelgeving van de rechtspersoon door het vaststellen van zijn statuten en van het reglement van de raad van toezicht en door het goedkeuren van het reglement van het bestuur; en Het regelen van zijn eigen werkzaamheden, zoals zijn informatievoorziening, samenstelling en kwaliteit, deskundigheidsbevordering of vergoeding voor gemaakte onkosten en vacatiegeld.
- klankbord en adviestaak (**het stimulerend toezicht**).

Over de uitoefening van deze verantwoordelijkheden en bevoegdheden legt de raad verantwoording af in een eigen jaarverslag.

Dit (onderhavige) verslag wordt aan de jaarstukken van de stichting gevoegd.

1.2. Samenstelling van de rvt in 2016

1.2.1 Statutair is het aantal leden waaruit de rvt bestaat bepaald op ten minste 5 en ten hoogste 7 leden.

In het kalenderjaar 2016 bestaat de rvt uit 6 leden.

1.2.2 Vervolgens streeft de rvt overeenkomstig het bepaalde in de stichtingsstatuten en de betreffende reglementen; én op geleide van een rooster van aftreden en een bezinning daarop, naar een evenwicht in continuïteit en vernieuwing van zijn samenstelling.

Op 31 december 2016 treedt, volgens het rooster van aftreden, één lid van de raad van toezicht af.

In de statuten van de stichting OPTIMUS en in het reglement van de raad van toezicht (beide opgenomen in het Handboek van de raad van toezicht), zijn bepalingen opgenomen met betrekking tot de omvang van de raad van toezicht; en hoe te handelen bij gelegenheid van het regulier aftreden van leden van de raad van toezicht.

De raad van toezicht moet zich beraden op zijn samenstelling (omvang; maatschappelijke achtergronden; deskundigheden en disciplines; en overige factoren welke leiden tot gewenste diversiteit).

Daarna stelt de raad een specifiek profiel op en richt de daarbij behorende zeggenschap en procedures in, conform het bepaalde in zijn reglement en/of statuten; of op basis van daarbovenop gegroeide gebruiken.

De uitvoering van deze procedure leidt aan het einde van het kalenderjaar 2016 tot herbenoeming van één lid van de rvt (Anke van der Vorst) op het specifieke profiel onderwijs, onderwijsorganisatie en onderwijsonderzoek.

1.2.3 De leden van de rvt in 2016 zijn:

De heer drs. A.C.M. Daalmans, voorzitter

De heer mr. drs. P.M.L. Tijssen, vice voorzitter/secretaris

Mevrouw drs. Y.Th.J.M. Visser, lid

Mevrouw drs. A.J.H. van der Vorst, lid

De heer R.T. Wingens, lid

De heer H.A.G. Ronnes, lid

Vanaf 22 februari 2016 participeert mevrouw M. van der Zanden als trainee in de raad van toezicht voor de periode van 1 jaar.

1.2.4 Evaluatie van de samenstelling van de raad van toezicht in 2016

In een terugblik over 2016 kan met betrekking tot de samenstelling van de rvt gesteld worden dat de verscheidenheid van achtergronden van de leden borg kon staan voor een verscheidenheid aan meningen en voor complementariteit. Dat is een waarde welke in het 'algemeen profiel' van de rvt is vastgelegd als nastrevenswaardig, opdat in feitelijke beslissingssituaties de raadsleden zullen beschikken over meerdere meningen en besluiten aan kwaliteit kunnen winnen.

De evaluatie van het 'algemeen profiel' voor (leden van de rvt) is door de rvt in 2016 is uitgevoerd en heeft geleid tot een vernieuwend profiel.

Het lid van de raad van toezicht met de functie voorzitter beëindigt om hem moverende redenen na 3 jaar in zijn derde zittingsperiode zijn lidmaatschap van de rvt. De raad werft extern op basis van het profiel onderwijs, onderwijsorganisatie en onderwijsonderzoek een lid voor zijn college en streeft naar een benoeming per 1 januari 2017.

1.3. Commissies van de rvt in 2016

In 2016 functioneren er drie commissies van de rvt, te weten de:

- de commissie werkgeversrol;
- de commissie onderwijs (met 2 subcommissies) en
- de audit-commissie.

Commissies ondersteunen de rvt bij zijn taak.

De rvt bepaalt wat er met de producten van het werk van de commissies gebeurt.

Leden van de commissie werkgeversrol zijn A. v.d. Vorst (cie. vz.) en A. Daalmans.

Leden van de commissie onderwijs zijn:

- Subcommissie "bestuur, organisatie, omgeving en levensbeschouwelijke Identiteit": E. Ronnes (cie. vz.) en A. Daalmans.
- Subcommissie "onderwijs & HR .": Y. Visser (cie. vz.) en A. v.d. Vorst.

Leden van de audit-commissie zijn P. Tjissen (cie. vz.) en R. Wingens.

De jaarverslagen over 2016 van de commissies worden als bijlage bij dit jaarverslag gevoegd.

1.4. Het ambtelijk secretariaat van de rvt

De functie van ambtelijk secretaris wordt in 2016 een formatieomvang van 0,35 fte uitgevoerd door Brenda Guldemond.

De taakomschrijving van de ambtelijk secretaris is opgenomen in het "handboek van de rvt", uitgave 2016.

De taken van deze functionaris zijn m.n. het voorbereiden en notuleren van vergaderingen en de voortgangsbewaking van de ondersteuning en uitvoering van de toezicht taak, waartoe bijvoorbeeld behoort: het tijdig aanleveren van notities; het maken van afspraken; het aanleveren van concepten voor de jaarplanning, rvt vergaderingen, etc.

Daarnaast wordt in deze functie de lokale media/dagbladen en de 5 gemeenten gemonitord of er zaken m.b.t. OPTIMUS gepubliceerd/besproken zijn.

Met betrekking tot de ontwikkelingen in governance wordt in vakbladen in toenemende mate gesignaleerd dat er te weinig aandacht is besteed aan de implicaties van deze ontwikkelingen voor de functie ambtelijk secretaris.

Een publicatie van het "Erasmus Instituut, Toezicht en Compliance, met de titel "Administrateur of Chief Governance Officer, de rol van de secretaris in corporate governance", is door de voorzitter van de rvt onder de aandacht van de rvt en het cvb gebracht, met de aanbeveling het onderwerp in het voorjaar van 2017 te bespreken. De rvt heeft aldus besloten.

2 Samenvatting van de resultaten en de bevindingen van de uitoefening van het toezicht en zelfevaluatie

2.1 Statutair bepaald, is (op het hoogste aggregatieniveau) de raad "verantwoordelijk voor zijn toezicht op het college van bestuur, op het besturen, en op de doelrealisatie, die het college van bestuur verwerkelijkt door middel van zijn strategie, beleid en beheer. De raad van toezicht let daarbij op effecten, processen en belangen" (statuten, niet volledige tekst, ontleend aan) art. 13, lid 1).

Deze taak heeft de raad van toezicht gerealiseerd door:

- in zeven plenaire vergaderingen te borgen dat alle noodzakelijke onderwerpen aan de orde zijn gekomen (controle, meningsvorming);
- door het opstellen van een jaaragenda, door het hanteren van aanbiedingsformats bij onderwerpen op deze agenda's door het opstellen van verslagen van de vergaderingen (het toezichthoudend systeem, transparantie en afleggen van verantwoording);
- door het beschikbaar houden en toegankelijk doen zijn van alle stukken welke betrekking hebben op de taakuitoefening van de raad van toezicht; behoudens die documenten waarin persoonlijke gegevens beschermd moeten worden (transparantie);
- door raads-commissie-vergaderingen waarvan ook jaar- en commissie-vergaderingsverslagen openbaar en beschikbaar zijn (transparantie, afleggen van verantwoording);
- door klankbord-bijeenkomsten met (leden van) het college van bestuur (onafhankelijkheid);
- door de benoeming van, de opdrachtverlening aan en het afsluitend overleg met een registeraccountant. Het verslag van de accountant wordt aan de jaarstukken over 2016 toegevoegd (eigen taak t.b.v. oordeelsvorming);
- door goedkeuring te hebben verleend aan de strategische beslissingen van het bestuur conform artikel 13 lid 2 onder a en b van de statuten, te weten:
  - Koersplan "Wereldonderwijs 2016-2021"
  - Kadernota Financiën 2017-2021
  - Jaarstukken
  - Begroting 2017
  - Jaarplannen van de commissies van de rvt
  - Intentie tot de oprichting van een nieuwe rechtspersoon
- door contacten met (het presidium van) de GMR;
- door een contact met de Maatschappelijke Advies Raad.

2.2 De raad heeft zich expliciet bezonnen op het instrumentarium voor geordend "goed intern toezicht"

Borging van de totaaltaak van de rvt, transparantie en het afleggen van verantwoording

In bovenstaande paragraaf 2.1 wordt een aantal delen van dat instrumentarium al beschreven.

Het instrumentarium/het systeem moet borgen dat de rvt met gepaste tijdsperioden aan al zijn taken toekomt en kan aantonen welke activiteiten in die taken verricht zijn en tot welke besluiten of consequenties de activiteiten leiden. Hierdoor wil de raad ook borgen dat hij verantwoording wil en kan afleggen.

Het format dat genoemd wordt voor de aanbieding van vergaderstukken houdt in:

- wat het onderwerp van besluitvorming is; wat de majeure inhoud en overwegingen zijn; wie de voorbereiding van het onderwerp heeft gedaan en tot welk advies dat leidt;
- welke externe- en welke interne informatie bij de voorbereiding betrokken is;
- of de raad volledig aangewezen is op informatie van het cvb, dan wel ook zelf informatie verzameld heeft;

- tot welk besluit of advies de raad is gekomen;
- met wie over dit besluit gecommuniceerd moet worden.

Het format is in 2016 niet consequent benut t.b.v. de plenaire vergaderingen.

De raad heeft een eigen "handboek van de raad van toezicht"

Elk jaar vindt actualisatie van dit handboek plaats. Het handboek is openbaar. Belangrijke onderwerpen van het handboek betreffen de 'constituerende bepalingen', profielbeschrijvingen rvt, en de uitwerkingsreglementen voor de rvt en voor het cvb, codes, e.d.

De wijzigingen welke in het kalenderjaar 2016 zijn gerealiseerd, hebben te maken met:

- de gewijzigde statuten (bijv. De regeling voor onkostenvergoedingen en vacatiegelden; de aanpassing van de maximale zittingstermijn van leden van 12 naar 8 jaar; de afstemming van het reglement van de rvt met de statuten; en een vergadervolmacht);
- en
- met de ontwikkeling van een nieuw koersplan (bijv. de considerans bij de nieuwe statuten).

Beschikbare tijd voor overleg

De gezamenlijke plenaire vergaderingen van de raad kennen een beschikbare vergadertijd van 20 uur op jaarbasis. Gegeven de omvangrijke agenda heeft de raad drie commissies ingesteld, welke de "grote" agendaonderwerpen (kwaliteit van onderwijs; deugdelijkheid en beleidsmatigheid van de inzet van financiën en bedrijfsvoering; en human resources) voor-bespreken.

De commissies beproeven rapportages daarover en bereiden bespreking van deze onderwerpen in de plenaire vergadering voor.

Zo werkend kan de rvt in zijn plenaire vergadering onderwerpen op zijn wenselijk geachte (bestuurlijke- en toezicht-houdende niveau) bespreken en taakgericht tot de van hem verlangde besluitvorming komen.

Vernieuwing van statuten

De raad van toezicht heeft in overleg met het cvb het besluit genomen om zijn statuten per 28 april 2016 te actualiseren.

Een nieuwe considerans, welke aan de statuten vooraf gaat, is tussen de rvt en het cvb overeengekomen.

Rvt en cvb zijn het erover eens dat gestreefd moest worden naar een herschrijving van de grondslag gebonden artikelen. Dat streven is slechts in beperkte mate mogelijk gemaakt door de NKS. De raad betreurt dat omdat hierdoor geen formuleringen konden worden overeengekomen, welke voor alle betrokkenen, met behoud van erkende waarden, inspirerend hadden kunnen zijn en blijven.

Een bepaling om als ANBI-organisatie aangemerkt te kunnen worden, is opgenomen.

Belangrijk is ook dat een bepaling is opgenomen waardoor (maatschappelijke) ontwikkelingen met betrekking tot integrale kindcentra geen blokkade zullen treffen door statutaire bepalingen van Optimus.

De maximale zittingsduur van leden van de raad, door herbenoeming is ingekort tot acht jaar.

Tot slot is de beschrijving en afbakening van taken van bestuur en raad van toezicht onderwerp geweest van bezinning en herbepaling.

Afstemming van cycli van toezicht en bestuur; in tijd en kwaliteit

Aan paragraaf 2.1 kan nog worden toegevoegd dat de raad van toezicht zijn planning van plenaire- en commissievergaderingen afstemt op de beleidscyclus van Optimus.

De raad heeft in een verleden zelfevaluatie benadrukt dat hij zijn toezicht zoveel als verantwoord geacht, wil laten aansluiten bij de werkwijze van het cvb.

Als het bestuur van Optimus "systematisch werkt aan kwaliteitsverhoging" en als daaruit voortkomt en blijkt dat de "kwaliteit voldoet", dan kan het toezicht daar bij aansluiten.

Als bij de rvt die overtuiging op enig moment onvoldoende zou bestaan, dan moet de raad zijn toezicht intensiveren en mogelijk meer en andere werkwijzen ontwikkelen.

2.3 Eenheid van visie bij de uitoefening van het toezicht

Gefundeerd in eigen overtuiging, mede gebaseerd op documenten welke zijn taak regelen, en op kennis uit congressen en publicaties over intern toezicht, moet de raad in zijn overlegvormen en in zijn jaarlijkse zelfevaluatie actief aandacht besteden aan de sterkte van eenheid van visie op de inhouden waarop hij toeziet en op de wijze waarop hij zijn taak uitoefent.

De rvt oordeelt dat een goede basis voor het bereiken van die eenheid van visie ook gediend wordt door discussie over divergerende inzichten.

Instrumenteel technisch heeft de raad voldoende ontwikkeld en routine opgedaan welke ondersteunend is (of kan zijn) voor de ontwikkeling, zo nodig versterking van zijn eenheid van visie op toezicht.

In de wet- en regelgeving vindt de raad ook toereikend aandachtspunten waarop zijn toezicht zich moet richten.

Een kritische selectie van literatuur, congressen en artikelen in vakliteratuur zijn eveneens dienstbaar aan de ontwikkeling van eenheid van visie op toezicht.

2.4 Zelfevaluatie 2016

In zijn vergadering van 19 december heeft de rvt zijn jaarlijkse zelfevaluatie betreffende zijn functioneren in 2016 aan de orde gesteld.

1. Inleiding

Deze zelfevaluatie moet worden gezien tegen de achtergrond van de volgende gegevens: "de vergaderingen" zijn wat de rvt-leden ervan maken.

Door wat zij erin stoppen, hun wil, hun stem, hun geest, hun (welbewuste, welbedoelde en welbegrepen) gedachtewisseling over sturingsvragen.

Het team van rvt-leden is samengesteld uit een bewust nagestreefde diversiteit van mensen (herkomst uit uiteenlopende maatschappelijke sectoren, leeftijdsrange, opleiding en ervaring, man-vrouw, e.d.).

Dat gegeven brengt **accentverschillen** in de communicatie, zoals bijvoorbeeld: managementgerichtheid-leidersgerichtheid; teamgerichtheid-meer autonoom optredend; behoudend-innovatief; decentraal-centraal; enz.

Af en toe moet er een helling worden genomen, over een sloot worden gesprongen...

Dit alles kan kleur, dynamiek en kwaliteit in het overleg brengen.

Het houdt ook in dat rvt-leden elkaar ruimte moeten laten én de maat moeten nemen gegeven de gezamenlijke integrale verantwoordelijkheid.

2. Op de agenda voor elke vergadering was in 2016 opgenomen, het item: procesbeschouwing /evaluatie".

Dat onderwerp is ook in elke vergadering aan de orde gesteld.

De vele, in de inleiding geschetste variabelen behoren daar aan de orde te komen, actueel en herkenbaar.

Als "intercurrente aandoeningen" die bespreek- en verbeterbaar zijn.

Als "het onderwerp van dat gesprek" niet verbetert, een habitus gaat blijken te zijn, moet het geagendeerd worden op een specifiek daartoe gepland overleg, bijvoorbeeld de jaarlijkse zelfevaluatie.

In 2016 is geen enkele keer door de rvt-leden gebruik gemaakt van de in iedere vergadering terugkerende mogelijkheid om een procesbeschouwing te schetsen en evaluatief aan de orde te krijgen.

3. De zelfevaluatie van de rvt over 2016, is voorbereid met behulp van:

3.1 een vragenlijst "Beoordeling functioneren organisatie en raad van toezicht 2016"; door 5 rvt-leden ingevuld;

en:

3.2 een afzonderlijke notitie "zelfevaluatie-bijdrage en gedachten bij het beëindigen van het voorzitterschap van A. Daalmans"

Ad 3.1: een dergelijke vragenlijst dient in het vervolg eerst onderwerp van gezamenlijk gesprek te zijn opdat begrippen een eensluidende uitleg verwerven.

- De vijf rvt-leden scoren homogeen met betrekking tot hun beeld "als onderwijs-organisatie functioneert Optimus goed".
- Ook op de 25 vragen over het functioneren van de rvt zelf, over een brede range van zijn voorbereidende- en uitvoerende taken, bestaat een positief beeld.
- De in 2017 nieuw door de rvt te benoemen voorzitter van de rvt krijgt de opdracht ervoor zorg te dragen dat aangeduide 'zorgpunten' geagendeerd zullen worden in 2017.
- De ingevulde vragenlijst wordt door het ambtelijk secretariaat gearhiveerd en is daar in te zien.

Ad 3.2: De scheidend voorzitter schetst in zeer kort bestek ontwikkelingen waarbij hij waarnemer en /of betrokkenen is geweest.

- Als perspectief op zijn zelfevaluatie kiest hij de waarde "zelfsturend communicatief handelen", een waarde gelieerd aan de theorie inzake communicatief handelen van J. Habermas.

De rvt heeft deze waarde vastgelegd als onderlegger voor zijn volgen en wegen van processen welke onderwerp van zijn toezicht vormen binnen Optimus.

De voorzitter kiest daartoe een reëel onderwerp, doch in een fictief daglicht gesteld; en loopt dan van begin tot eind de besluitvorming door van de rvt hierover, welke besluitvorming leidt tot het oordeel 'voorafgaande goedkeuring'.

Ook deze zelfevaluatie wordt integraal door het ambtelijk secretariaat gearchiveerd en is daar in te zien.

3 Feiten

3.1 De vergaderingen van de rvt

De vergaderingen zijn in 2016 belegd en gehouden conform de bepalingen daarover in de statuten en het reglement van de rvt.

Het vergaderschema en de presentiegraad in 2016:

11 januari	presentie 100%
7 maart	presentie 83%, één lid afwezig door ziekte
18 april	presentie 100%
13 juni	presentie 66%, twee leden afwezig
5 september	presentie 100%
26 september	presentie 100%
31 oktober	presentie 83%, één lid afwezig door ziekte
19 december	presentie 83%, één lid afwezig

3.2 Vergaderingen van de commissies van de rvt

Auditcommissie:

11 maart	presentie 100%
20 mei	presentie 100%
14 oktober	presentie 100%
2 december	presentie 100%

Commissie Onderwijs & HR:

19 februari	presentie 50%, één lid afwezig
11 april	presentie 100%
27 mei	presentie 100%
2 september	presentie 100%
17 oktober	presentie 100%

Commissie werkgeversrol

5 december	presentie 100%
------------	----------------

3.3 Besluitvorming / goedkeuring

11-01-2016	Vaststellen handboek rvt 2016
11-01-2016	Vaststellen jaarverslagen 2015 rvt-commissies
11-01-2016	Vaststellen jaarplannen 2016 rvt-commissies
07-03-2016	Benoeming M. van der Zanden tot trainee (tot 27-02-17)
07-03-2016	Besluit wijziging honorering rvt
07-03-2016	Besluit keuze accountant vanaf boekjaar 2016
18-04-2016	Vaststellen 'Algemeen functieprofiel voor leden van de rvt
18-04-2016	Vaststellen gewijzigde statuten
18-04-2016	Besluit hanteren vergadervolmacht
18-04-2016	Goedkeuring jaarverslag 2015 (jaarverslag Optimus, financieel jaarverslag en jaarverslag rvt)
13-06-2016	Het geactualiseerd profiel voorzitter wordt als concept vastgesteld
05-09-2016	Goedkeuring "Wereldonderwijs!", koersplan 2016-2021
26-09-2016	Besluit de gmr bij iedere benoeming/alle procedures te betrekken als lid van een commissie
26-09-2016	Besluit omvang rvt van 6 leden in 2017
26-09-2016	Vaststellen herzien reglement rvt
31-10-2016	Vaststellen wervingsprocedure vacature rvt-lid november 2016

- 31-10-2016 Besluit tot herbenoeming rvt-lid A. van der Vorst (onder voorwaarde van
accord GMR)
- 31-10-2016 Vaststellen onderwijsrapportage 2016
- 31-10-2016 Goedkeuring Kadernota Financiën 2017-2021
- 22-12-2016 Besluit tot benoeming van A. Hoogland tot lid rvt per 1 januari 2017
- 22-12-2016 Vaststellen jaarverslagen 2016 rvt-commissies
- 22-12-2016 Vaststellen jaarplannen 2017 rvt-commissies
- 22-12-2016 Vaststellen handboek 2017 rvt
- 22-12-2016 Goedkeuring begroting 2017
- 22-12-2016 Besluit bestuurders in het kader van WNT 11 punten toe te kennen

De besluitvorming in de rvt-vergaderingen kon altijd plaatsvinden op basis van consensus.

3.4 Jaarlijkse zelfevaluatie

De jaarlijkse evaluatie van het functioneren in 2016 is besproken in de vergadering van 19 december 2016.

3.5 (Neven)functies van leden van de rvt

Naam	m/v	Ift	Huidige functie	(verleden) ervaring	Discipline	Functie in rvt	Nevenactiviteit (i.r.t. onderwijs)
Ad Daalmans	m	72	- pensioen	- directeursfuncties in MBO en HBO	- drs. Pedagogiek	- vz. rvt - lid subcie Onderwijs - lid cie. werkgeversrol	
Peter Tijssen	m	51	- directeur/bestuurder Amaliazorg		- drs. Beleidswetenschappen en organisatiekunde - mr. in Nederlands recht/juridische bestuurskunde	- vice vz/secr. rvt - vz auditcie	- lid RvC BCO Onderwijsadvies/Innofun - lid RvT Stichting St. Christoffel Boxtel
Yvonne Visser	v	46	- directeur Fontys Lerarenleiding Tilburg	- directeur Pabo HAN/ directeur ILS HAN	- drs. Onderwijskunde	- lid rvt - vz. cie. Onderwijs	- Vz. Algemeen Directeurenoverleg Educatieve Faculteiten Nederland - Lid Adviesraad Eindhovense OMO-scholen
Anke van der Vorst	v	42	- Eigenaar Coachings- en adviespraktijk 'In Praesentia' <i>aanwezig in eigen kracht</i> - Associé GITP HRD adviesbureau	- diverse HR-adviesfuncties in het bedrijfsleven en als extern adviseur in het onderwijs en de zorg	- drs. Psychologie	- lid rvt - vz. cie. Werkgeversrol - lid cie. Onderwijs	
Rob Wingens	m	34	Controller Rabobank	- Audit Supervisor accountantskantoor	- Registeraccountant - drs. Strategisch management	- lid auditcie.	
Erik Ronnes	m	49	Tweede kamerlid	- Diverse leidinggevende functies Xerox (ICT / Finance) - Raadslid (12 jaar) - Wethouder (5 jaar)		- Lid rvt - Lid cie. Maatschappelijke betrokkenheid	

De nevenfuncties leveren geen risico op tegenstrijdige belangen op.

3.6 Het rooster van aftreden is als volgt

Datum van aftreden	Lid	Zittingsduur (max. 8 jaar)
31 december 2016, herbenoemd per 01.01.2017	A. van der Vorst	01-01-2013
31 december 2017	Y. Visser	01-01-2010
31 december 2018	R. Wingens	26-01-2015
31 december 2018	P. Tijssen	01-01-2011
31 december 2019	E. Ronnes	01-01-2016

De voorzitter van de raad, aftredend per 31 december 2017 besluit één jaar eerder, derhalve aan het eind van dit verslagjaar 2016 af te treden.

3.7 Initiatieven gebaseerd op de regeling voor misstanden / de klokkenluidersregeling

In 2016 zijn er geen meldingen geweest.

4 BIJLAGEN

4.1 Jaarverslag 2016 "Commissie Werkgeversrol"

1. Opdracht van de commissie werkgeversrol:

De commissie werkgeversrol is binnen de rvt belast met:

- Het voeren van beoordelings- en functioneringsgesprekken met het cvb.
- *Het zijn van gesprekspartner over loopbaan(-wensen) in brede zin.*
- Het doen van voorstellen aan de rvt betreffende het te voeren bezoldigingsbeleid voor de leden van het cvb.
- Het doen van voorstellen inzake de bezoldiging van de individuele leden van het cvb waarin in elk geval aan de orde komen:
De bezoldigungsstructuur.
De hoogte van vaste en variabele bezoldigungscomponenten.
Pensioenrechten, afvloeiingsregelingen en overige vergoedingen, alsmede de prestatiecriteria en de toepassing daarvan en, indien daar aanleiding toe bestaat, het doen van voorstellen tot wijziging van of aanvulling op de bezoldiging van individuele leden van het cvb, welke bezoldigingen en eventuele wijziging of en/of aanvulling ter vaststelling worden voorgelegd aan de rvt.

2. Verslag van het handelen van de cie. in 2016:

De commissie Werkgeversrol heeft in 2016 onderstaande thema's geagendeerd:

- **Gesprekkencyclus**

Er is een systeem en planning voor functionerings- /beoordelingsgesprekken besproken. In 2017 zal dat inhoudelijk worden ingevuld, waarna de rvt het kan vaststellen.

Er is in de regelgeving voorzien in de mogelijkheid dat de raad van toezicht tenminste eenmaal per jaar buiten aanwezigheid van het bestuur, het functioneren van het bestuur en de conclusies die hieraan moeten worden verbonden kan bespreken waarna de bevindingen met het bestuur zullen worden besproken.

Beoordelingscyclus:

Vooralsnog is verkend dat beoordeling kan plaatsvinden op basis van de volgende mogelijke parameters:

- de realisatie van de prestatieafspraken,
- de uitkomst van (360 graden competentie) feedback van met interne en/of externe partijen,
- de resultaten van een visitatie.

Ook hiervoor geldt dat de verkenning leidend tot een voorstel aan de rvt in 2017 zal worden afgerond.

1x per 2 jaar functioneringsgesprek op basis van een zelfevaluatie door de bestuurder (tenzij er aanleiding is om er een extra beoordelingsmoment aan te koppelen).

1x per 2 jaar (dus om en om) een beoordeling mede op basis van ingewonnen feedback door de rvt. Feedback minimaal altijd via de bestuurders inwinnen bij een aantal directeuren en de GMR.

Met de bestuurders is overeengekomen dat de cie. werkgeversrol en de beide bestuurders in het voorjaar een bijeenkomst beleggen voor een evaluatiegesprek. Zij nemen het initiatief voor de uitnodiging.

3. Voorwaarden om bovenstaande verkenningen en regelingen uit te werken:

- **Operationalisering visie op leiderschap en aanscherping profielen**

Het bestuur neemt de verantwoordelijkheid op zich om in het voorjaar van 2017 de functieprofielen aan te scherpen en de bestuursfilosofie op papier te zetten.

Dit onderwerp staat al geagendeerd in de jaaragenda van vergaderingen van de raad van toezicht.

4. Voorstel voor besluitvorming in 2016 m.b.t. secundaire arbeidsvoorwaarden:

4.1 Formele bevestiging van de inschaling op grond van het vigerende stelsel (bijgevoegd).

4.2 Eventuele voorstellen m.b.t. secundaire arbeidsvoorwaarden.

Deze worden ter vergadering voorgelegd, na gesprek van de cie. werkgeversrol en het bestuur voorafgaande aan de rvt-vergadering.

4.2 Jaarverslag 2016 "Commissie Onderwijs & Identiteit"

Leden van de commissie: Y. Visser (voorzitter) en A. van der Vorst

In december 2015 heeft de commissie onderwijs haar jaarplan voor 2016 opgesteld, die leidend is geweest voor de bijeenkomsten met het CvB op 19 februari, 11 april, 27 mei, 2 september en 17 oktober.

Alle bijeenkomsten heeft het jaarplan als leidraad voor de agenda gediend. De voortgang op de inhoudelijke thema's ontwikkeling koersplan, opbrengsten, professionele ontwikkeling, passend onderwijs en kwaliteitszorg zijn uitvoerig besproken.

In de bijeenkomst van oktober heeft de voorbereiding / presentatie van de onderwijs-rapportage centraal gestaan.

Algemene bevindingen

1. Als hoogtepunt van 2016 is het Optimus Koersplan 2016-2021 "Wereldonderwijs!" tot stand gekomen. Hierin wordt beschreven waar de focus van Optimus en het CvB de komende jaren naar uitgaat en hoe Optimus als organisatie zich door wil ontwikkelen. De koers is tot stand gekomen met betrokkenheid van kinderen, ouders, leraren, schoolleiders, ondersteuners en andere maatschappelijke belanghebbenden en geeft een heldere visie op de toekomst van Optimus.

2. Het CvB heeft ook in 2016 weer laten zien goed zicht te hebben op de leeropbrengsten van de scholen. De wisselende opbrengsten in de verschillende scholen blijven punt van aandacht. Daar het niet altijd haalbaar is hier vooraf grip op te krijgen, ondanks de zorgvuldigheid die betracht wordt in de analyses hieromtrent, blijft het CvB zoeken in de juiste sturingsmechanismen vooraf. Afgelopen jaar heeft het CvB alle scholen bezocht en met haar directeuren gesproken over de ontwikkeling van de brede opbrengsten op de scholen en hun rol hierin. Onderwijskundig leiderschap vraagt om meer gerichte aandacht, te beginnen bij het gerichter definiëren van deze competentie, om sturen hierop mogelijk te maken. De commissie volgt deze ontwikkeling met aandacht. Voorts is er gesproken met de IB'ers en de leraren en kreeg hierbij ook de ontwikkeling van de zorgbreedte aandacht. Passend onderwijs blijft een thema wat op de agenda staat. Mooie stappen zijn gezet onder andere gezet in termen van differentiatie in de vorm van onderwijs op verschillende niveaus, plusklassen en Leonardoklassen.

Her en der blijft extra focus op cognitieve opbrengsten van belang (met name op het gebied van technisch en begrijpend lezen). Daarnaast blijft er naast aandacht op de cognitieve opbrengsten, ook gerichte aandacht bestaan voor socialisatie en persoonsvorming.

De commissie heeft weer met veel plezier op constructieve wijze de dialoog met het CvB over de verschillende facetten van het onderwijskundig beleid kunnen voeren.

3. Het professionaliseringsprogramma van Optimus is afgelopen jaar op planning en naar tevredenheid verlopen. Scholing vond veelal plaats op de cognitieve vakken. Er hebben daarnaast masterclasses plaatsgevonden en de e-learning modules hebben gretig aftrek gevonden, wat tevreden stemt.

4. Innovatie rondom onderwijs heeft de nodige aandacht gekregen. Van iXperium wordt ruimschoots gebruik gemaakt, steeds meer bedient Optimus zich van onderzoek bij de ontwikkeling van haar onderwijsvernieuwing- en kwaliteit. De ontwikkeling van IKC's is een taai proces. De commissie volgt de ontwikkelingen met aandacht.

4.3 Jaarverslag 2016 "Auditcommissie"

In 2016 bestond de auditcommissie uit de RvT-leden Rob Wingens en Peter Tijssen (voorzitter).

In 2016 heeft de commissie viermaal vergaderd in aanwezigheid van Michel van den Berg, CvB-lid Optimus, die zich liet vergezellen door Cor Schakenraad (Hoofd Administratie Mosa groep).

De vergaderingen vonden plaats op 11 maart, 20 mei, 14 oktober en 2 december. Van de vergaderingen van de auditcommissie zijn verslagen gemaakt die als bijlage bij het jaarverslag van de RvT zijn gevoegd.

Op 20 mei 2016 heeft de auditcommissie het concept-accountantsverslag n.a.v. de controle van de jaarrekening 2015 besproken. Van deze vergadering is door de auditcommissie verslag gedaan in de vergadering van de Raad van Toezicht van Optimus. Het verslag van Deloitte is last minute samen met jaarrekening aan begin van RvT vergadering in juni uitgereikt.

In de bijeenkomsten van de auditcommissie is in 2016 een flink aantal onderwerpen besproken.

Een vast onderwerp in elke bijeenkomst is de bespreking van de maandelijkse rapportage van de uitputting van de budgetten zoals die in de jaarbegroting zijn opgenomen alsmede de ontwikkeling van de personeelsformatie rekening houdend met de ontwikkeling van het aantal leerlingen. De rapportages zijn duidelijk en hebben bewezen een betrouwbare indicatie van de ontwikkeling van het jaarresultaat te zijn. Speciale aandacht is besteed aan de projecten die in de begroting zijn opgenomen.

Andere vaste onderwerpen die aan bod kwamen:

- Bespreking van de ontwikkeling van de personeelsformatie en van de maandelijkse uitputtingsoverzichten in relatie tot de vastgestelde begroting voor 2016 (MARAP's);
- Namens de RvT het voeren van het overleg met de accountant en de evaluatie van diens werkzaamheden;
- De bespreking van de (concept) jaarrekening over 2015 en de voorbereiding van de behandeling in de RvT.
- De bespreking van de begroting voor 2017 en van de meerjarenbegroting en de voorbereiding van de behandeling in de RvT;
- Het monitoren van de voortgang van de uitvoering van de bijzondere projecten zoals in de begroting voor 2016 opgenomen met name op het punt van de effectiviteit van de daarmee ingezette middelen;
- De bespreking van de actualisatie van het risicomanagement bij Optimus;
- Bespreking van de uitgevoerde activiteiten en resultaten m.b.t. treasury;
- Bespreking van de financiële gevolgen en risico's m.b.t. de invoering van Passend Onderwijs;

Ook heeft de auditcommissie zich in 2016 bezig gehouden met 3 thematische onderwerpen:

1. Bespreking van de inzet van ICT-mogelijkheden en de daaraan verbonden risico's bij de administratieve processen en de EDP audit.
2. Bespreking van de beschrijving van de administratieve organisatie en verder alle maatregelen die genomen worden om een deugdelijke inrichting van het administratieve proces te waarborgen (AO-IB).
3. Bespreking van kadernota financiën 2017 – 2021.
De onderhoudsvoorziening is hierbij uitgebreid besproken. Na een schouw van het onroerend goed zal de (onderbouw van de) onderhoudsvoorziening in 2017 opnieuw een bespreekpunt zijn.
De financiële reservepositie van Optimus is onverkort gezond te noemen; verdere toevoegingen zijn de komende jaren geen doel op zich.

De vergaderingen van de auditcommissie zijn constructief en worden vanuit het CvB goed voorbereid.